





## نخستین همایش آسیایی و نهمین همایش ملی تونل "فضاهای زیرزمینی برای توسعه پایدار" ۱۰ تا ۱۲ آبان ماه ۱۳۹۰

ATS11-02324

## 

rfashtami62@yahoo.com؛ گروه مهندسی معدن، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران؛ kaveh.ahangari@gmail.com \* گروه مهندسی معدن، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران؛ sepidfam86@yahoo.com

## چکیده

امروزه صنعت تونل سازی و علم ژئوتکنیک با توجه به حساسیت طراحی و تاثیرگذاری حفاری فضاهای زیرزمینی بر سازههای موجود اطراف تونل در تلاش برای استفاده از علم روز دنیا است و از آنجاییکه تعیین کمیت پارامترهای زمین مانند تنشهای اولیه، ساختارهای زمین شناسی، خواص ژئومکانیکی خاک و… با دقت کافی مشکل میباشد، لذا با استفاده از ابزاربندی در تونل به روش تحلیل برگشتی تک متغیره میتوان بهطور تقریبی خواص رفتاری و ژئومکانیکی خاک را پیشبینی کرد. یکی از اهداف ابزاربندی، کنترل جابهجاییها بهمنظور ارزیابی پایداری فضاهای زیرزمینی و همچنین کنترل فرضیات طراحی از جمله پارامترهای مقاومتی خاک میباشد. در این مقاله ابتدا با استفاده از روش تحلیل برگشتی تک متغیره و مدلسازی عددی با استفاده از نرم افزار FLAC 2D، مقادیر پارامترهای ژئومکانیکی خاک محیط اطراف تونل تعیین شده است. در ادامه با استفاده از روش تحلیل حساسیت بر روی پارامترهای موثر در طراحی ضخامت شاتکریت ،بهعنوان نگهداری موقت در تونل متروی کرج، نظیر ممان اینرسی میلگرد موجود در قاب مشبک، تارخنثی شاتکریت، سطح مقطع شاتکریت و مدول یانگ شاتکریت، مقادیر بهینه آنها تعیین شد. سپس نتایج حاصله از این روش با روش متداول و مرسوم طراحی سیستم نگهداری مقایسه شد که نتیجه این مقایسه هماهنگی خوبی را با نتایج طراحی نشان میدهد. با استفاده از این روش میتوان به تعیین ضخامت بهینه شاتکریت در طراحی سیستم نگهداری موقت تونل های متروی کرج در حین اجرا سرعت بسیار زیادی بخشید.

## كلمات كليدي

همگرایی تونل، تحلیل برگشتی، نرمافزار FLAC 2D، رفتارنگاری، تحلیل حساسیت

<sup>-</sup>رحيم اسمعيل زاده فشتمي، استان گيلان، شهرستان لاهيجان، خيابان كارگر ۱۵، كوچه شهيد شعباني، پلاک ۸۲، ۹۱۱۱۳۹۹۸۵۹